

تاریخچہ ادارہ فرہنگ و معارف

(آموزش و پرورش در مراغه)

تحقیق و تدوین

ناظم عزیزی

دکتر یوسف یک بابا پور

سرشناسه	: عزیزی، ناظم، ۱۳۵۹
عنوان و نام پدیدآور	: تاریخچه اداره فرهنگ و معارف (آموزش و پرورش مراغه) // تحقیق و تدوین ناظم عزیزی، یوسف بیگ باباپور.
مشخصات نشر	: تهران: منشور سمیر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۳۹۰ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۰-۹۸-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: آموزش و پرورش -- ایران -- مراغه -- تاریخ
موضوع	: Maragheh -- HistoryEducation -- Iran --
موضوع	: آموزش و پرورش -- ایران -- تاریخ
موضوع	: Education-- Iran-- History
موضوع	: مدرسه ها -- ایران -- مراغه -- تاریخ
موضوع	: Schools -- Iran -- Maragheh -- History
شناسه انجمن	: بیگ باباپور، یوسف، ۱۳۵۷
شناسه افزوده	: beigbabapour, Yousef
رده ی کنگره	: LA۱۲۵۴ / ۴۴۳م ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	: ۹۵۵۳۲۶۵/۳۷۰
شماره کتابت ملی	: ۴۶۵۲۱۸۲

انتشارات مشور سمیر

تاریخچه اداره فرهنگ و معارف

(آموزش و پرورش مراغه)

تحقیق و تدوین: ناظم عزیزی، دکتر یوسف بیگ باباپور

ناشر: منشور سمیر

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۹۶

قیمت: ۴۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۰-۹۸-۷

فهرست مطالب

۷.....	پیشگفتار
۹.....	بخش اول: کلیات
۲۱.....	بخش دوم: سازمان آموزشگاه‌ها در صدر اسلام تا زمان حاضر
۳۳.....	بخش سوم: مدارس مراغه از نیمه دوم قرن پنجم تا یورش مغول
۴۹.....	بخش چهارم: مدارس مراغه از یورش مغول تا استقرار صفویان
۸۴.....	بخش پنجم: برخی از ویژگی‌های اجتماعی، شهری و معماری مدارس
۸۴.....	الف) تشکیلات و نحوه اداره مدارس
۱۰۹.....	ب) جایگاه مدرسه در شهر
۱۲۴.....	مدارس مراغه در قرن سیزدهم و چهاردهم
۱۳۲.....	بنیانگذاران فرهنگ مراغه
۱۴۲.....	سازمان وزارت فرهنگ ایران
۱۴۳.....	وزارت آموزش و پرورش
۱۸۶.....	تأسیس اداره فرهنگ و رؤسای فرهنگ در مراغه
۲۰۹.....	معاونین اداره آموزش و پرورش مراغه

۲۲۴.....	مراکز آموزشی و کانون‌ها
۲۳۲.....	نشریات داخلی آموزش و پرورش مراغه
۲۳۶.....	آمار مدارس منطقه
۲۶۸.....	خیرین مدرسه ساز
۲۷۳.....	معلمان شاهد
۲۸۵.....	علمان نویسنده و شاعر
۲۹۴.....	فرهنگیان فرهنگ ساز
۲۹۹.....	چهره‌های ماندگار فرهنگ مراغه
۳۳۹.....	اسناد آموزش و پرورش
۳۵۹.....	عکسهایی از آموزش و پرورش
۳۸۸.....	منابع و مآخذ

پیشگفتار

مراغه از دیرباز شهر فرهنگی تمدن بوده و انسانهای بزرگی در دامن آن پرورش یافته‌اند. تاریخ معارف در این شهر شاید در تمام بلاد و در همه تمدن‌های بشری شاید به قدمت انسان، یعنی به زمان خلقت حضرت آدم - ملی نبینا و علیه السلام - برگردد. انسان از زمانی که به مشیت الهی پا به عرصه جهان خلقت گذاشت، تشنه آموختن و دانستن بود و این آموختن چه بسیار در آموزه‌های دینی، بدان سفارش شده و در احادیث به وفور مشهود است که به طلب علم از گهواره تا گور تأکید شده است.

از این اصل که بگذریم، از زمانی که آموزش و پرورش به معنای امروزی تعریف و تشکیل شد و در طول زمان شکل تکاملی خود را طی کرد و به شکل امروزی درآمد، لازم است برای هر شهر و دیاری تاریخی از معارف آن شهر ثبت و ضبط شود و به آیندگان منتقل گردد. بر این اساس، تصمیم گرفتیم برای اولین بار با متدی تحقیقی، اقدام به تدوین تاریخچه آموزش و پرورش در مراغه برداریم و در این راه از تجارب و خاطرات بسیاری از اصحاب تعلیم و تربیت استفاده نماییم و ثبت و نشر آنها، این تجارب را جاودانه سازیم. این کتاب اولین قدم است، هرچند از کاستی‌ها و اشکالاتی نیز مصون نیست، اما به نوبه خود مطالب بکری دارد برای اولین بار است منتشر می‌شود. ناگفته نماند که بخش عمده‌ای از اطلاعات، اسناد و تصاویر این اثر از آرشیو

شخصی دوست دانشمند و معلم دلسوز و باتجربه این خطه، جناب آقای دکتر مسعود غلامیه بوده که با سعه صدر و گشاده رویی تمام آنها را در اختیار ما قرار دادند. امید است که در آینده نه چندان دور، عزیزی پیدا شوند که این تاریخچه را تبدیل به تاریخ مفصل نمایند و چیزهایی بدین مختصر بیفزایند. در آخر از همل عزیزی که به هر نحوی در انتشار این اثر ما را یاری فرمودند، نهایت تشکر و قدردانی را به جای می آوریم. همچنین از میریت انتشارات منشور سمیر، جناب آقای مهندس محمدمهدی شعبانی تشکر می کنیم که انتشار این اثر را به عهده گرفتند.

والسلام علیکم

عزیزی - بیگ باباپور

مراغه - زمستان ۱۳۹۵